

Ранкові зустрічі – стратегії для соціалізації молодших школярів

Підготувала:
учитель початкових класів
ЗОШ №69
Строй Яна Миколаївна

Згідно застарілих вимог до поурочного планування план уроку мав містити чітко визначену структуру та орієнтоване дозування часу на кожен етап. Урок мав розпочинатися з організаційного моменту, який в більшості випадків зводився до елементарного привітання вчителя з класом та перевірки наявності чи відсутності учнів. Більш творчі вчителів могли розпочинати урок з невеличкого віршованого вступу або просили дітей продемонструвати свій настрій перед уроком, що звичайно нічого особливо не змінювало. Вчитель був поглинутий подачею та закріпленням нового матеріалу уроку, тому настрої учнів до уваги не брався, як і те, чи мають діти хоча б елементарний життєвий досвід з теми, яка вивчається. З цих причин досить низькою залишалася мотивація дітей до навчання та їхня пізнавальна активність.

В умовах Нової української школи змінюються підходи до організації освітнього процесу в початковій школі, приділяється увага емоційно та інтелектуально насиченому освітньому середовищу, підвищенню в молодших школярів мотивації до навчання. Цьому сприяють, зокрема, ранкові зустрічі, до проведення яких слід поставитися творчо, залучаючи дітей до колективної співпраці та комунікації на початку навчального дня.

Проблемам професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи, в тому числі і питанню ранкових зустрічей при організації освітнього процесу НУШ, присвячені наукові праці В. Бондаря, О. Комар, С. Мартиненко, Л. Петухової, О. Савченко, С. Стрілець, Г. Тарасенко, О. Хижної, Л. Хоружої, Л. Хомич, І. Шапошнікової та ін. Основні тенденції реформування початкової школи окреслено у працях Н. Софій, О. Онопрієнко, Ю. Найди, М. Пристінської, І. Большакової та ін. Поняття ранкової зустрічі та методику її проведення у початковій школі описали А. Сідлецький, М. Скрипець та ін.

Ранкові зустрічі мають особливий підхід щодо початку та організації навчального дня. Перш за все, дозування часу. Якщо організаційний момент за часом передбачав до 5 хвилин максимум, то ранкова зустріч проводиться протягом 15-25 хвилин.

Метою ранкової зустрічі є психологічне, емоційне та розумове налаштування учнів на освітній процес, що буде проходити протягом навчального дня. Важливо хоча б орієнтовно «вирівняти» емоційний фон класу перед початком роботи, тому перший компонент ранкової зустрічі – вітання. Вітання проходить у різній формі, але його мета залишається єдиною – створити спільноту, щоб кожна дитина відчула свою значущість та необхідність, налагодити дружню атмосферу, покращити настрій та позитивно налаштувати учнів до наступного етапу заняття.

На створеній позитивній ноті вчитель продовжує «підводити» дітей до теми, яку мають вивчати. Наступний етап - групова робота передбачає виконання пісень, танців, застосування рухливих ігор, мистецьких робіт тощо. Головна умова будь-якої форми роботи групи у відсутності конкуренції, створення «духу» змагання, суперництва, що дозволяє в ігровій формі почати працювати над темою.

Обмін інформацією та щоденні новини - це також важливі елементи ранкової зустрічі. Саме під час їх проведення вчитель намагається «прив'язати» вивчену тему до життєвого досвіду учнів. Під час проведення даних етапів діти на реальних ситуаціях, подіях чи явищах усвідомлюють необхідність та важливість теми, яку будуть вивчати. Таким чином у ненав'язливій формі проводиться мотивація навчальної діяльності.

За К.Бейном, мотиваційний аспект ранкових зустрічей реалізується завдяки зверненню до трьох основних потреб шкільних та громадських зібрань:

- потреби мати відчуття особистісної цінності;
- потреби відчувати себе частиною колективу;
- потреби в отриманні задоволення від життя.

Ранкова зустріч поєднує в собі соціальне, емоційне та інтелектуальне навчання кожного члена колективу класу.

Вчителю початкових класів Нової української школи доцільно формувати методичний кейс ранкових зустрічей для 1 – 4 класів та з метою урахування принципу наступності запропонувати свій досвід вчителям-предметникам 5-х класів НУШ.

Ранкові зустрічі за темою місячника «Світ невидимий» (березень)

Ранкова зустріч на тему «Який світ захований під снігом?»

Мета: ознайомити учнів про живу і неживу природу взимку, а особливо розповісти про процеси і явища, що відбуваються під сніговим покривом; розвивати зв'язне мовлення, логічне та креативне мислення; формувати спільноту; виховувати дружелюбність та командну роботу.

Матеріали: ілюстративний та роздатковий матеріал, відеоматеріали.

I. Вітання

Вправа «Сніговики»

Всі діти стають в коло, а руки ставлять на боки, щоб стати схожими на сніговиків.

- Доброго дня! Уявіть, що ви усі сніговими, а сніговими не вміють і не можуть розмовляти. Спробуйте привітатися з однокласниками без слів, використовуйте жести, міміку та свою уяву.

II. Обмін інформацією

Метод «Гронування» у вигляді снігової кучугури

Кожен учень отримує 1-2 сніжинки. На них потрібно записати ознаки зими в живій і неживій природі. З таких сніжинок-записок на дошці створюють снігову кучугуру.

Робота з літературним твором

Навколо все біле. Лежить глибокий сніг. Здається, що життя зовсім завмерло. Але насправді це не так. І в степу, і в лісі, і на луках, і на городах є життя.

У степу під снігом лежить озимина. Сніг захищає її від морозу й вітру.

У лісі й на луках під снігом ховається багато маленьких звірят. Під снігом їм тепло.

На луках є така трава і квіти, що ростуть під снігом.

А навесні сніг розтає і земля вбирає в себе снігову воду. На вологій землі усі рослини швидко ростуть.

(За Віталієм Біанкі)

Запитання

- Що стається з природою взимку?
- Що відбувається взимку під снігом?
- Чи є життя взимку під сніговим наметом?

Рослини взимку перебувають у стані глибокого спокою. Сніговий покрив має для них важливе значення. Сніг -- поганий провідник тепла. Вкриваючи землю, мов килимом, він захищає рослини від переохолодження. Насіння однорічних рослин, яке залишилося зимувати, має чудову здатність не замерзати навіть під час найбільшого морозу. Досліди, проведені із сухим насінням гарбузів, пшениці та іншими рослинами, показали, що вони переносять температуру рідкого кисню і навіть гелію (-263 °C). У багаторічних рослин гинуть надземні частини, а живими лишаються кореневища, бульби, цибулини -- підземні.

Коріння деяких рослин (кульбаби, цикорію) перед зимівлею скорочується, втягуючи під землю на 1-3 см кореневу шийку з бруньками відновлення. Інакше можуть боротися з холодом соковиті рослини, які не можуть сховатися від морозу, наприклад озимі культури. Готуючись до зими, вони проходять так зване загартування. Насамперед у них відбувається складна фізіологічна перебудова клітини, нагромаджується багато цукру. Соки клітин густішають і не замерзають при досить низьких температурах. Рослина припиняє ріст, ніби впадаючи у глибокий сон.

Озимі культури добре загартовуються, якщо восени вдень стоять погожі сонячні дні, а вночі - невеликий морозець. Загартовані рослини нормально переносять найлютіші морози. У наших лісах взимку можна побачити багато зелених рослин. Це - численні трав'янисті і напівкущові рослини: брусниця, грушанка, копитняк, верес та інші, які зеленіють під снігом. В одних з них листя живе протягом року, в інших змінюється через кілька місяців, як у суниці, але всі вони зеленіють як влітку, так і взимку. Стовбури й гілки дерев і кущів укриті корою. Протягом життя дерева відкладається особлива коркова тканина, клітини якої досить швидко відмирають і наповнюються повітрям, а їх стінки просочуються речовиною - суберином. Коркова тканина майже в 20 разів гірше

проводить тепло, ніж інші тканини рослин. Ось чому старі дерева з товстою корою, як у доброму кожусі, витримують без усякої шкоди для себе найлютіші морози.

Найстійкішими органами, які формує рослина для перенесення морозу, є бруньки. Всі зимуючі бруньки з осені перебувають у стані спокою. Від холоду вони захищені товстими, водонепроникними лусками, восковим нальотом, кількість вологи в них зменшується. В бруньках нагромаджується багато інгібіторів -- спеціальних консервуючих речовин, які гальмують проростання, частина крохмалю перетворюється на цукор. З настанням морозів стан глибокого внутрішнього спокою зникає, і бруньки можуть проростати, якщо їх перенести у сприятливі умови.

Дослід

Розчинивши цукор у склянці з водою, можна поставити його на мороз поруч з склянкою чистої води і спостерігати, де вода швидше замерзне. Щоб довести значення снігового покриву для зимуючих рослин, склянки з водою ставлять під снігом і на поверхні.

Перегляд відео. Риби під льодом та снігом

<https://www.youtube.com/watch?v=TiV8pprQu3M>

<https://www.youtube.com/watch?v=ZNELYcP8P4U>

Багато звірів узимку ведуть діяльний спосіб життя. У сніговій товщі роблять численні галереї миші. Тут вони ховаються від морозу й пернатих хижаків. До молодих сходів озимини добираються полівки. Ці гризуни так добре почувають себе взимку, що у товщі снігу споруджують теплі гнізда.

III. Групове заняття

- Що таке барліг?
- Пригадайте тварин, які зимують під снігом.

Виготовлення аплікації «Під снігом»

IV. Щоденні новини

Робота з календарем погоди та щоденною інформацією.

Доброго ранку, школярі!

Сьогодні понеділок, 19 березня 2021 року.

Погода _____

У нашому класі _____ учнів

Вітаємо з днем народження _____ !

<https://inlnk.ru/xvv3la>

Посилання для перегляду матеріалів до тем:

1. Ранкова зустріч на тему «Які невидимі зв'язки є у природі? Кому потрібна вода?»
2. Ранкова зустріч на тему «Яку невидиму силу має слово? Гостре словечко ранить сердечко»
3. Ранкова зустріч на тему «Яку невидиму силу має слово? Реклама як одне з найвпливовіших джерел інформації»
4. Ранкова зустріч на тему «У чому сила подорожника»
5. Ранкова зустріч на тему «Що таке справедливість?»
6. Ранкова зустріч на тему «Як невидиме може стати видимим?»

Список використаних джерел

1. Розробка уроку «Що означає бути справедливим». Режим доступу:

<https://subject.com.ua/lesson/ethics/6klas/6.html>

2. Стаття на тему: «Зимові явища в житті рослин»

https://studwood.ru/1078017/geografiya/zimovi_yavischa_zhitti_roslin

3. Стаття на тему: «Сезонні явища в житті рослин»

<https://mydocx.ru/3-55121.html>

4. Лекція на тему: «Клімат. Пори року в Україні»

<http://um.co.ua/12/12-7/12-78744.html>

5. 22 березня - Всесвітній день води (Всесвітній день охорони водних ресурсів) <http://skadnews.in.ua/main/1794-22-bereznaya-vodnih-resursy.html>

6. Конспект уроку: «Реклама і здоров'я. Вплив реклами на рішення людини»

<http://7vika.blogspot.com/2019/02/blog-post.html>

7. Конспект уроку: «Реклама і здоров'я. Вплив реклами на рішення людини»

<https://naurok.com.ua/urok-na-temu-reklama-i-zdorov-ya-vpliv-reklami-na-rishennya-lyudini-6489.html>

8. Стаття «Подорожник великий»

http://isykhiya.blogspot.com/2015/04/blog-post_9.html

9. Поезія. <http://www.poetryclub.com.ua/printpoem.php?id=822898>

10. Стаття «Ранкові зустрічі на тему «Театр»»

<https://vseosvita.ua/news/10-tizden-nus-dobirka-metodicnih-materialiv-vid-vseosviti-2684.html>